

opusdei.org

Podnik a dôstojnosť človeka

Článok profesora IESE
(Obchodná škola Navarrské
univerzity), Antonia
Argandoña, v novinách El
Periódico de Aragón

24.02.2016

Podnik je spoločenstvo osôb. Áno, samozrejme, má vybavenie, budovy, stroje..., ale to všetko musí niekto zaopatríť, používajú to ľudia s veľmi odlišnými motiváciami (benefity, plat, kariéra, ego). Musia ale konať koordinovane, aby dosiahli spoločný

cieľ. Riadiť nejaký podnik znamená zabezpečiť to, aby títo ľudia šli cieľavedome za týmto spoločným cieľom, bez toho, aby zabúdali na svoje vlastné, ľudské záujmy.

To je úloha riaditeľov. Nariadujú? Áno, určite, ale ich cieľ je...ako to povedať?...delikátnejší. Samozrejme, máme tu zmluvy, ale organizácia sa nedá robiť na základe „ty robíš toto, ja ťa platím, a nič viac“. Niekedy sa to tak musí povedať, ale obyčajne riadenie spočíva v niečom inom. Napríklad vo vzťahu k pracovníkom si musí riaditeľ položiť otázku: prečo každé ráno prichádzajú do práce? Aby dostali plat, samozrejme. A aby sa niečo naučili, aby robili kariéru, mali nárok na penziu, našli si priateľov, aby ten čas strávili dobre.

Dobre ho stráviť? Áno, samozrejme – osem neznesiteľných hodín dennodenne sa dá vydržať jeden týždeň, ale je nemožné, aby ľudský

kolektív fungoval tam, kde sú len nadávky a hádky, aj keď je na konci mesiaca výplata. A preto má v sebe veľa pravdy táto krásna veta: „najdôležitejším aktívom firmy sú jej muži a ženy“. Sú to práve oni, ktorí poznajú klienta, vďaka nim fungujú stroje, oni vedia, kde sa hromadia chyby a problémy...a oni sú práve tí ľudia, ktorí dokážu rozvíjať kompetencie firmy, od ktorých závisí jej životaschopnosť.

To všetko ma privádza k záveru, že dobrá firma musí začínať uznaním dôstojnosti ľudí. Ale čo rozumieme pod dôstojnosťou? Pred niekoľkými rokmi som čítal, že pre niektorých súčasných filozofov dôstojnosť spočíva v schopnosti robiť to, čo si praje naša vôľa, bez toho, aby tomu mohli iní nejako brániť, alebo to kritizovať. Áno, predstavil som si veľkého riaditeľa, pyšného, ktorý si je istý svojimi schopnosťami...To znie dobre, však? Až do chvíle, keď sa

proti nemu niekto postaví – napríklad finančná polícia – a náš hrdina odpovie: „Neviete, s kým hovoríte, kto ste vy, že mi odporujete?“ A napadlo mi pri tom, či by sa tento vysoký podnikateľ dokázal zmieriť s podobným postojom svojho recepčného: je jasné, že v tomto kurníku nemôže žiť vedľa seba viac kohútov.

Preto nám toto ponímanie dôstojnosti nijako nepomôže: je to nadradenosť, individualizmus, a samozrejme nemá budúcnosť v organizácii, v ktorej sa výsostne počíta s druhými, pretože výsledky sa dosahujú spoluprácou všetkých ľudí. Aj keď masmédiá budú naďalej vychvaľovať kapitána firmy ako hrdinu, ktorý je schopný viesť sám veľkú organizáciu po ceste vedúcej k úspechu, riadiť firmu je práca kolektívna a to platí ako pre nadnárodnú firmu, tak aj pre dielňu niekde za rohom.

Úcta k dôstojnosti ľudí má veľa spoločného s dobrým riadením. Nie je to otázka dodržiavania morálneho kódexu, ale niečo oveľa náročnejšie: „Konať v súlade so svojím presvedčením“, to som čítal pred niekoľkými dňami v knihe s názvom Riadenie firiem v kresťanskom duchu, kde sa uvádzajú texty veľkého kancelára IESE a preláta Opus Dei, Mons. Javiera Echevarríu, „príkladní v konaní, príjemní v styku s podriadenými, horliví pri vzdelávaní spolupracovníkov, spravodliví pri organizovaní práce a pri jej hodnotení, múdri pri riešení aktuálnych problémov a pevní pri riešení ťažkostí“.

Tieto argumenty nie sú len páčivým kázaním, ale svedčia o dobrom poznaní toho, čo znamená vedenie v organizáciách, aké sú podmienky pre dosiahnutie cieľov firmy, čo je základom úcty k dôstojnosti ľudí, a

ako dosiahnuť to, aby sa vo svojej práci rozvíjali a rástli.

Keď počúvame nejaké cirkevného činiteľa hovoriť o týchto veciach, môže sa nám zdať, že hovorí o niečom, čo nepozná. Človek ale nemusí vyštudovať podnikové riadenie, aby vedel, čo je to ľudská organizácia, kto je to človek, obchodná spoločnosť, čo znamená viesť organizáciu, ako zaobchádzať s druhými a čo robiť, aby si boli vedomí toho, že si ich dôstojnosť vážia. Je to síce náročné, ale často je najlepšie povedať druhému človeku: „Vážim si ťa a preto chcem, aby si na sebe pracoval, aby si kráčal vpred.“ Týmto spôsobom môžu firmy na seba prevziať veľkú úlohu pri formovaní mužov a žien.

Antonio Argandoña, profesor v IESE.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/podnik-a-
dostojnost-cloveka-2/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/podnik-a-dostojnost-cloveka-2/) (08.08.2025)